

Sygn. akt IX U 1075/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołań (...) Spółka z o.o w W. i A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołań (...) Spółka z o.o w W. i A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 18 maja 2018 r. nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż ubezpieczona A. K. jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od (...),,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz każdego z odwołujących kwotę po 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 1075/18

2.UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 maja 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. stwierdził, że A. K., jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz chorobowemu od (...)

Organ rentowy wskazał, że w jego ocenie w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdzie ubezpieczona nie wykonywała pracy, a zgłoszenie do ubezpieczeń na krótko przed wystąpieniem o wypłatę świadczeń chorobowych,

zmierzało do obejścia prawa poprzez uzyskanie długoterminowych świadczeń. Jak wskazał, na szczególną uwagę zasługuje fakt, że miejsce świadczenia pracy jest oddalone o 480 km od miejsca zamieszkania ubezpieczonej, a fakt urodzenia dziecka w R. świadczy o jej przebywaniu w spornym okresie w tej właśnie miejscowości.

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli (...) sp. z o.o. domagając się jej zmiany poprzez objęcie odwołującej ubezpieczeniem jako pracownika w spornym okresie. Wskazali, iż umowa o pracę była faktycznie realizowana, a ubezpieczona świadczyła pracę na rzecz swojego pracodawcy.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd połączył sprawy z odwołań (...) sp. z o.o. do wspólnego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje.

Odwołująca A. K. urodziła się (...) W 2018r. ukończyła liceum ogólnokształcące w trybie zaocznym. W spornym okresie była uczennicą trzeciej, ostatniej klasy tej szkoły. Do grudnia 2017r. zamieszkiwała w R. razem z matką E. K.. W związku z problemami wychowawczymi ich stosunki były napięte. W połowie maja 2017r. ubezpieczona zaszła w ciążę. O tym fakcie poinformowała matkę dopiero w trakcie Świąt Bożego Narodzenia. Wcześniej około sierpnia, września 2017r. powiedziała mamie, że zamierza wyjechać z R. gdzieś daleko, zmienić otoczenie i tam podjąć pracę. Matka ubezpieczonej mając na uwadze, że córka utrzymywała kontakty z niewłaściwym dla niej towarzystwem, z czego wynikały problemy wychowawcze, uznała że jest to dobry pomysł i pomogła znaleźć córce pracę. E. K. jest z zawodu księgową, biegłym rewidentem i zajmuje się prowadzeniem badań bilansów firm i grup kapitałowych. Ma kontakt z wieloma firmami, zwłaszcza w okolicach miejscowości P., O., skąd pochodzi. Tam też przebywa przez kilka miesięcy w roku. Pod koniec listopada 2017r. dowiedziała się w firmie (...) w P., że jest możliwość podjęcia pracy w Spółce (...) z siedzibą w W.. Spółka ta miała zawartą umowę z Firmą (...), na podstawie której świadczyła usługi polegające na delegowaniu swoich pracowników do pracy w Firmie (...) w oddziałach w P., w L. i w K.. Obie firmy zajmują się handlem złodem, a nadto Spółka (...) świadczy usługi personalne j.w. Spółka ma jeden oddział w B. Gmina U.. Wspornym okresie zatrudniała około 7 osób. Spółka poszukiwała osoby chętnej do podjęcia pracy na stanowisku wagowej w oddziale w L.. E. K. skontaktowała się w tej sprawie z B. D., który jest zatrudniony w Spółce (...) i nadzoruje pracowników tej firmy pracujących w Oddziale firmy (...) w L.. W dniu 11.12.2017r. A. K. zawarła ze Spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku wagowy – handlowiec za wynagrodzeniem 3550zł brutto. Sytuacja ekonomiczna spółki pozwalała na ustalenie wynagrodzenia ubezpieczonej w tej wysokości. Ubezpieczona przeprowadziła się do L. i zamieszkała w mieszkaniu, które znajduje się na terenie firmy nad pomieszczeniami administracyjnymi. Do jej obowiązków należało ważenie złomu, wypisywanie dokumentów, sporządzanie grafików dla kierowców. Do tej pracy nie były potrzebne żadne szczególne kwalifikacje, a jedynie umiejętność obsługi komputera. Ubezpieczona nie miała z tym problemu, ponieważ wcześniej pomagała matce jako księgowej. Nie było przeciwwskazań medycznych do podjęcia przez ubezpieczoną pracy na tym stanowisku. W trakcie pobytu w L. zdała końcowy egzamin na prawo jazdy. Kurs ukończyła przed wyjazdem z R. i tam zdała egzamin testowy. Pracowała codziennie w godzinach od 7.00 do 15.00. Ubezpieczoną oraz drugą nowo przyjętą pracownicę M. M. przyuczała do pracy B. S.-pracownica, która wcześniej wykonywała tę pracę, a która miała zamiar zwolnić się w niedługim czasie. W związku z jej zwolnieniem zaistniała potrzeba zatrudnienia kogoś na jej miejsce. Bezpośrednim przełożonym ubezpieczonej był B. D.. Wynagrodzenie otrzymała na konto. Oprócz tego była uprawniona do renty rodzinnej po zmarłym ojcu w wysokości około 1200 zł miesięcznie. Na święta przyjechała do matki, potem ta odwiozła ją do K. na busa do L.. Kolejny raz wróciła do R. pod koniec stycznia 2018r. i (...) urodziła dziecko. Obecnie przebywa na urlopie bezpłatnym i mieszka u matki w R.. Po zakończeniu urlopu ma zamiar wrócić do pracy w L.. Czyniła już starania w celu zapisania dziecka do żłobka oraz znalezienia stałego mieszkania. Powołani w sprawie świadkowie E. K., B. S., T. B., B. D., P. L., J. K. i A. M. potwierdzili fakt wykonywania przez ubezpieczoną pracy w spornym okresie.

Decyzją z dnia 18 maja 2018r. organ rentowy stwierdził, że odwołująca jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz chorobowemu w spornym okresie, gdyż okoliczności sprawy wskazują na pozorność umowy.

Powyższe ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych odwołującej, dokumentacji złożonej przez odwołującego (...) Sp. z o.o. dotyczącej kondycji finansowej spółki (k.74-144 a.s.), wypisu KRS-u dot. tej spółki, dokumentacji lekarskiej dotyczącej przebiegu leczenia w związku z ciążą, zeznań świadków E. K., B. S., B. D., T. B., J. K., P. L. i A. M. oraz zeznań odwołujących A. K. i W. G. (k.154-156, k.191-192, k.207-211 a.s.).

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków oraz odwołujących, ponieważ są one przekonujące, logiczne, wzajemnie się pokrywają i uzupełniają przedstawiając łącznie rzeczywisty przebieg pracy i zakres obowiązków ubezpieczonej, a także przyczyny jej zatrudnienia, ponadto znajdują potwierdzenie w powołanej w sprawie dokumentacji.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołania ubezpieczonej oraz zainteresowanej spółki zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2017r., poz. 1778), zwanej dalej Ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Jak stanowi art. 22 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Umowa o pracę określa strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy w szczególności wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy ze wskazaniem składników wynagrodzenia oraz wymiar czasu pracy – art.29 § 1 kp.

Organ rentowy, wydając decyzję o niepodleganiu A. K. ubezpieczeniom społecznym w tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o., podważył umowę łączącą strony w zakresie faktycznego wykonywania pracy przez ubezpieczoną.

Zatem kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy stan faktyczny ustalony w tej konkretnej sprawie, a wynikający z zeznań świadków, odwołującego i ubezpieczonej, jak również z dowodów z dokumentów, pozwala na uznanie, że umowa o pracę zawarta między stronami, jest czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. mającą na celu obejście przepisów prawa.

W tym miejscu trzeba wskazać, że pozorność oświadczenia woli (art. 83 § 1 k.c.) została potraktowana przez ustawodawcę jako wada oświadczenia woli, nie dotyczy więc oświadczeń wiedzy. Jest to jednak wada szczególnego rodzaju, bo dotycząca oświadczenia złożonego świadomie i swobodnie dla pozorów drugiej stronie, która o takim oświadczeniu wie i na to się zgadza. (Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 1971r., II CR 250/71, nie publikowany).

Z kolei w wyroku z dnia 23 czerwca 1986r., I CR 45/86 (nie publikowanym) Sąd Najwyższy zdefiniował pozorność jako „wadę oświadczenia woli polegającą na niezgodności między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony zgodne są co do tego, aby wspomniane oświadczenie woli nie wywoływało skutków prawnych”. Nie można też przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadomie to przyjmował (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001r., II UKN 258/00, OSNP z 2002r., Nr 21, poz. 527).

Należy też podnieść, iż uznanie że umowa o pracę zawarta z kobietą w ciąży jest pozorna, prowadziłyby do wprowadzenia w praktyce zakazu zawierania umów o pracę z ciężarnymi, co byłoby sprzeczne z podstawową zasadą prawa pracy określoną w art. 11³ k.p. wprowadzającym zakaz jakiegokolwiek dyskryminacji w stosunkach pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 kwietnia 1999r., III AUa 49/99, OSA z 2000r., z. 3, poz. 11).

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego, nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie nie doszło do zawarcia pozornej umowy o pracę.

W ocenie Sądu ubezpieczona oraz odwołujący wiarygodnie wyjaśnili w jakich okolicznościach doszło do zawarcia umowy o pracę, jaki zainteresowana miała zakres obowiązków oraz w jaki sposób je realizowała. Powołani w sprawie liczni świadkowie potwierdzili fakt wykonywania pracy przez ubezpieczoną. Sąd dał wiarę tym zeznaniom jako spójnym, logicznym oraz wzajemnie się uzupełniającym.

Sąd nie uwzględnił wniosku organu o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza ginekologa oraz biegłego rewidenta, gdyż okoliczności w kwestii, których mieliby wypowiedzieć się biegli, wynikają wprost z dokumentacji złożonej do akt sprawy, zarówno co do sytuacji ekonomicznej płatnika składek, jak i stanu zdrowia ubezpieczonej oraz braku przeciwwskazań do podjęcia przez nią zatrudnienia na tym stanowisku. Nie ulega przy tym wątpliwości, że praca, która wykonywała odwołująca nie była pracą ciężką i nie stanowiła problemu dla zdrowej kobiety w ciąży.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24.08.2010r. I UK 74/2010 podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa umowę o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Zdaniem Sądu zawarta umowa o pracę z pewnością nie była czynnością prawną pozorną w rozumieniu art. 83 § 1 k.c., gdyż była faktycznie realizowana.

Mając powyższe na uwadze, z mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji. W pkt.2 wyroku Sąd na podstawie art.98 i 99 k.p.c. w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (Dz.U. z 2018r. poz.265) zasądził od organu rentowego na rzecz odwołujących kwoty po 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Sądu Rejonowego del. Renata Stańczak